

Verbreden PaTz bespreking met andere disciplines

Inleiding

Het is mogelijk om structureel of op oproepbasis een professional toe te voegen aan de PaTz groep waardoor de PaTz bespreking een sterker multidimensionaal karakter krijgt. Door deze verbreding kan het de organisatie van zorg verbeteren en is er mogelijk meer aandacht voor alle domeinen. Hieronder staan een aantal disciplines beschreven die incidenteel of structureel kunnen aansluiten bij de PaTz groep. Hieronder lees je per discipline wat deze kan betekenen in de PaTz groep.

Disciplines om een PaTz groep te verbreden

➤ Geestelijk Verzorger (GV)

Palliatieve zorg vraagt om aandacht voor alle dimensies, lichamelijk, psychisch, sociaal en zingevingsaspecten. De aanwezigheid van de GV geeft verdieping op het zingevingsaspect binnen eventueel gecombineerd met levensbeschouwelijke vragen. De GV stelt andere, niet medische vragen. De ervaring is dat het tijdens de PaTz bespreking al snel gaat over de medische aanpak, terwijl de 'pijn' van de patiënt lang niet altijd te verhelpen is met medicatie. De GV kan ook ondersteunen bij het duiden van de culturele en religieuze aspecten die van invloed kunnen zijn en reikt de PaTz groep hulpmiddelen aan om te komen tot een gesprek over zingeving. Het zou mooi zijn als aandacht voor elkaar onderdeel wordt van de samenwerkingsrelatie binnen de PaTz groep. Daar kan de geestelijk verzorger een initiërende en/of stimulerende rol in vervullen.

➤ Apotheker

De apotheker informeert en adviseert de PaTz groep over specialistisch farmacologische kennis. Ook is de PaTz bijeenkomst een plek om samenwerkingsafspraken te maken over de beschikbaarheid en uitreiking van medicatie.

Voordeel van aanwezigheid van de apotheker in de PaTz groep:

- Omissies in het samenwerkingsproces kunnen besproken worden
- De bekendheid met elkaar maakt het makkelijker om feedback te geven op het verloop van de samenwerking

Enkele praktijkvoorbeelden:

- Ondanks de slaapmedicatie kon patiënt niet goed slapen. Gezamenlijk kom je in een PaTz bespreking tot oplossingen.
- Patiënt kreeg bij ontslag een enorme lijst aan medicijnen mee die een gemiddelde apotheek niet standaard in huis heeft. Wanneer er eerder overlegd wordt kan de apotheek daar op anticiperen.

➤ Casemanager Dementie

Ook de casemanager dementie kan (incidenteel) aan een PaTz groep deelnemen. Patiënten met dementie wonen zo lang mogelijk thuis. De meeste mensen overlijden thuis niet aan deze ziekte maar wel met deze ziekte. Het toevoegen van de casemanager dementie die betrokken is bij de patiënt en bij de mantelzorg, leidt tot het tijdig organiseren van de juiste zorg en het voorkomen van crisis. Tevens kan de casemanager de kennis over (het omgaan met) dementie vergroten bij de PaTz groep en vice versa op gebied van palliatieve zorg.

➤ Verpleegkundig specialist oncologie of medisch specialist (ziekenhuis)

In enkele PaTz groepen neemt de verpleegkundig specialist en/of de medisch specialist structureel deel aan de PaTz groep. Patiënten die besproken worden tijdens de PaTz bijeenkomst kunnen nog palliatief behandeld worden in het ziekenhuis. Huisartsen worden niet altijd door de specialist betrokken bij de besluitvorming, maar de patiënt heeft wel de behoefte de behandelopties met de huisarts bespreken. Goede overdracht en communicatie zijn hierbij essentieel. De verpleegkundig specialist bij de PaTz bespreking kan een verbindende schakel zijn en de samenwerking positief beïnvloeden. Onder andere doordat er meer duidelijkheid is over elkaars werkwijze.

➤ Coördinator van het hospice of palliatieve unit

De aanwezigheid van de coördinator van het lokale hospice of palliatieve unit waarmee wordt samenwerkt kan van meerwaarde zijn voor de PaTz groep omdat regelmatig patiënten worden opgenomen en zorg (blijven) ontvangen van de huisarts en de thuiszorg.

➤ SOG (Specialist Ouderen Geneeskunde werkzaam in het verpleeghuis)

De aanwezigheid en vroegtijdige samenwerking van een SOG werkzaam op de palliatieve afdeling in een verpleeghuis in een PaTz groep leidt soms tot huisbezoek(en) voordat de patiënt opgenomen wordt. Hierdoor ontstaat een “warme” overdracht waarbij de patiënt en zijn situatie al bekend is voordat de zorg wordt overgedragen.

➤ Coördinator VPTZ (Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg)

De werkzaamheden van vrijwilligers en zorgprofessionals vullen elkaar aan. Vrijwilligers waken bij de zieke, bieden een luisterend oor, zorgen voor rust, geven aandacht en hebben tijd om ‘er te zijn’. Ook helpen vrijwilligers bij licht verzorgende taken zoals de zorg voor eten en drinken. Zeker bij complexe situaties kan het van meerwaarde zijn wanneer de coördinator van de VPTZ aansluit bij de PaTz bespreking.

➤ Netwerken kinderpalliatieve zorg

In heel Nederland zijn netwerken Kinderpalliatieve Zorg in oprichting, in sommige regio's functioneren ze al. Deze netwerken ondersteunen en begeleiden gezinnen met een ernstig ziek kind en de betrokken hulpverleners. De ondersteuning richt zich op het gewone leven én de rust en balans in het gezin. Voor meer informatie en contact: info@kinderpalliatief.nl

Ook kunt u denken aan de volgende disciplines:

- Het ALS-team
- HAP
- Diëtist
- Logopedist
- Fysiotherapeut
- Ergotherapeut